

ABISTAMISE KOMITEE 70

Pühapäeval 25. mail oli kogunenud Londoni Eesti Majja umbes 60 inimest, tähistamaks Eesti Abistamise Komitee tähtsat aastapäeva. Virgad perenaised eesotsas väsimatu ja energilise Ida Lemsaluga olid juba vara hommikul kohal, et taas valmistada külalistele maitsvat eesti toitu.

Piret Randam, praegune Abistamise Komitee esinaine, avas pidustuse ning kõneles huvitavalt Abistamise Komitee ajaloost viimase 70. aasta jooksul. Eesti Suursaatkond Londonis oli juubeliõunal esitatud terve laudkonnaga ning järgnes tervitus suursaadik Aino Lepik von Wirenilt, kes andis üle Idale uhke lillekimbu. Pärast seda tervitasid Abistamise Komiteed veel Inglismaa Eestlaste Ühingu esimees Toomas Ojasoo ja Londoni Eesti Seltsi esinaine Ave Siilak. Mõlemad andsid ka Idale üle suured lillekimbud. Ida ise tänas kõiki külalisi ja soovis, et tulevikus jätkaksid ikka nooremad Abistamise Komitee tähtsat tööd.

Peo esinejaks oli meile kõikidele tuntud lauljatar Reet Kromel, kes esitas klaveri saatel kaks laulu, mille järele lauldi koos ühislaule Reeda eestvedamisel. Kuna külaliste hulgas olid mitmed vilunud

Foto: Toomas Ojasoo

koorilauljad, lauldi hoogsalt kõikidele lauludele kaasa.

Siis oli aeg proovida maitsvaid hõrgutisi, mis meid pidulaulual ootasid. Ida ja perenaised olid valmistanud suurepärase külma laua eestipäraste toitudega, kus ei puudunud kartulisalat, rosolje, heeringas ega sült. Kõik maitses väga hästi! Magustoiduks pakuti ilusaid koduküpsetatud torte ning kooke koos kohviga.

Oli meeldiv, sõbralik ja hubane pühapäeva pärastlõuna ja mõned meist (mina ka nende hulgas!) ei raatsinudki lahkuda. Nii istuti veel mitu

tundi veiniklaasi juures mõnusat seltskonda nautides.

Suur suur tänu Idale, Piretile, Sirjele ja teistele abilistele kõige eest. Elagu ja püsigu edasi Eesti Abistamise Komitee Inglismaal!

Reet Järvik

NOTTINGHAMIS ALGAS JAANIPÄEV VARAKULT

Juunis on Inglismaal elavatel eestlastel võimalus pea iga nädal kokku saada jaanipäeva nime all. Esimese peo algatajaks olid Nottinghami eestlased, kelle liikmed, sõbrad ja tuttavad kogunesid Ukraina Föderatsiooni maja lillederikkasse aeda pühapäeval, 1. juunil.

Ilm oli meie seltskonda õnnistanud, sest kaunistat suvepäeva ei oleks osanud lootagi. Umbes 30 kuni 40 inimese suurune seltskond sai nautida Toomas Ojasoo juhendatud grilli tulemusi, kartulisalatit, eesti leiba ja muud head toitu, mille perenaised olid ette valmistanud. Eesti pärane rabarberikook oli eriti hea.

Järgnes Kadri Saadi ja Reet Järviku juhendusel väike loterii ning neli ühislaulu, nende seas ka "Kungla Rahvas" ning "Läänemere Lained". Toredat pealelõunat saatis peale päikese eesti taustmuusika, mille eest hoolitses Alexander Edwards ning kokkuvõttes jäid kõik osalised üritusega rahule.

Järgmised jaanipäeva pidustused on Londonis, Leicesteris ja Bradfordis. Ei tea, kas on keegi, kes igale poole jõuab?

Margit Veveris

BELFASTIS AVATI EESTI AUKONSULAAT

Reedel, 23. mail avasid välisministeeriumi juriidiliste ja konsulaarküsimuste asekanstler Lauri Bambus ning Eesti suursaadik Londonis Aino Lepik von Wirén Eesti aukonsulaadi Belfastis Põhja-lirimaal. Eesti aukonsul Belfastis on Mark Joseph Ewings. Eestil on Ühendkuningriigis nüüd kuus aukonsulaati.

Lauri Bambuse sõnul on Eesti huvitatud Põhja-lirimaaga majandussuhete tihendamisest. Eesti ja Põhja-lirimaal majandus on sarnased nii kohaliku turu suuruse kui ka selle poolest, et mõlema piirkonna majanduskasvu võtmeks on eksport ning innovatsioon. Asekanstleri sõnul peame lisaks majanduskontaktide arendamisele oluliseks sedagi, et aukonsuli vahendusel avaneb võimalus Belfastis ja laiemalt Põhja-lirimaal tutvustada Eestit kui põnevat

reisisihtkohta ning tihendada kahe piirkonna vahelisi kultuurikontakte.

Mark Ewings rõhutas aukonsulaadi avamisel, et tema sooviks on arendada Eesti ja Ühendkuningriigi vahelisi majandus- ja kultuurisuhteid ning samuti olla abiks neile eestlastele, kes aukonsulaadi poole abi saamiseks pöörduvad.

33 aastane aukonsul on õppinud Lüneburgi Ülikoolis Saksamaal ja lõpetanud City of Glasgow College'is merendusõpingute eriala. Ewing töötab pereettevõttes Michael F Ewings Shipping Ltd., Hurst House, 15-19 Corporation Square, Belfast, BT1 3AJ; e-post Mark.Ewings@mfa.ee tel: 02890 242242.

Lähem info: Helen Rits, Eesti Londoni saatkonna pressiesindaja. 07920 197993

Välisministeeriumi Pressiosakond

EUROPARLAMENDI VALIMISED

25. mail toimunud Eesti europarlamenti valimistel kogus Reformierakond valimistel 79865 häält ehk 24,3 protsenti kõigist häältest. See tulemus annab erakonnale europarlamentis kaks kohta.

Keskerakond sai 73449 häält (22,3%), Isamaa ja Res Publica Liit 45803 häält (13,9%), Sotsiaaldemokraatlik Erakond 44573 häält (13,6%) ja üksikandidaat Indrek Tarand 43390 häält (13,2%) kõigist häältest. Nemad saavad selle tulemusega kõik ühe mandaadi.

Euroopa Parlamenti pääsevad seega reformierakondlasest eelmine peaminister, praegu riigikokku kuuluv Andrus Ansip (45037 häält), üksikandidaadina europarlamenti tagasi pürginud Indrek Tarand (43390), sotsiaaldemokraat Marju Lauristin (26871), keskerakondlasest riigikogu liige Yana Toom (25263), samuti riigikokku kuuluv reformierakondlane Kaja Kallas (21504) ning praegune eurosaadik, Isamaa ja Res Publica Liitu kuuluv Tunne Kelam (18773).

Keskerakonna esimees ja valimistel partei esinumbriks osalenud Edgar Savisaar, kes kogus 18527 häält, valituks ei osutunud.

Europarlamentist välja jäänud erakondadest tegi parima tulemuse Konservatiivne Rahvaerakond, kes kogus neli protsenti ehk 13 261 häält. Niiõelda joone alla jäänutest tegi üllatuslikult hea tulemuse ka üksikandidaat Tanel Talve, kes kogus 10074 häält (3,1%) kõigist häältest. Talle järgnes samuti üksikandidaadina europarlamenti pürginud Silver Meikar 1,8% ehk 6018 häälega.

Vabariigi valimiskomisjoni esialgsel andmetel osales Eestis eurovalimistel 36,44% valijatest.

1 Abistamise Komitee 70, Jaanipidu Nottinghamis, Eesti uudised, Laste suvelaager 65

2 Intervjuu, Laulu- ja Tantsupidu

3 Eesti lipu päev, Noorte projekt, Kokakunst

4 Teated ja reklaamid

Lisa leht: Tulevik 40, Londoni Jaanipidu, Sport

Järgmine Eesti Hääle ilmub
25. juulil 2014
Kaastööd ja kuulutused palume hiljemalt **11. juuliks 2014**

LASTE SUVELAAGRI ASUTAMINE INGLISMAAL 1949

Tänavu tähistame Inglismaa eestlaste laste suvelaagri 65. juubelit. Juuni- ja juulikuul lehtedes toome ära tagasivaateid laste suvelaagri algaaetast. Selle kuu intervjuu (lk2) on Ingrid Williamsiga, kes väikese lapsena võttis osa esimesest laagrist 1949. aastal.

Ootame teid kõiki koos sõpradega Rahvapeole 16. augustil Cattothorpe Manoris, kus esinevad laagrilapsed ja Boris Lehtlaan, Tiit Saluveer ning Tõnu Timm Eestist.

Reet Järvik, toimetaja

Eesti Hääle 22. juuni 1949

IEÜ juhatuse koosolek 17. juunil aktsepteeris haridustoimkonna ettepaneku avada koolivaheajal, augustis, suvekodu inglise koolides õppivatele eesti lastele ja korraldada suvipäevad tööskeemi alla kuuluvatele noortele.

Juhatus tegi haridustoimkonnale ülesandeks esitada vastav kava koos eelarvega. Nii laste suvekoduks, kui noorte suvepäevadeks katsutakse leida ruume mõnes inglise koolis võimalikult kesk-Inglismaal.

Kuna eeltööde tegemiseks on vajalik teada vähemalt ligikaudseltki osavõtjate arvu, siis 5 juuliks saata vasta soovivaaldu S. Pruudenile, 167 Queens Gate, London SW7 (endine Eesti Saatkond Suurbritannias) Laste-suvekodu puhul tulevad esitada järgmised andmed: 1) ees- ja perekonna nimi, 2) aadress, 3) sünniaeg ja 4) kui kauaks soovitakse last paigutada suvekodusse. Järgneb lk 3

INTERVJUU INGRID WILLIAMS'iga

Selle kuu intervjuu on dr. Ingrid Williamsiga, kes osales esimeses Inglismaa eestlaste laste suvelaagrist 1949. aastal väga väikese lapsena ja kelle kaks tütart võtsid ka hiljem osa laste suvelaagritest.

Sinu vanemad ei olnud põgenikud vaid tulid Inglismaale juba enne teist maailmasõda. Kuidas nad saabusid Inglismaale ja mida nad tegid siin maal?

Jah. Minu vanemad lahkusid Eestist juba enne teist maailmasõda. Ema tuli Inglismaale 1936. aastal. Ta lõpetas Tallinna Kommertsgümnaasiumi 1931. aastal, aga sel ajal oli Eestis, nagu mujalgi, suur tööpuudus. Ta leidis endale tööd Kalevi shokolaadi vabrikus aga lootis paremat. Otsustas tulla mõneks aastaks Inglismaale keelt õppima, et selle kaudu oma võimalusi töö suhtes Eestis laiendada. Töötas siin 'au-pairina' ja käis siin keeltekoolis. Aga sõda tuli peale ja ta ei saanudki kodumaale tagasi.

Isa läks merele meremehena kohe pärast kooli lõpetamist. Algul oli Eesti laevadel ja hiljem Ameerika laevadel. Sõja ajal ta sõitis Atlandi okeani kaudu Kanada ja Inglismaa vahet tuues Inglismaale lennuki kütteõli. See oli väga ohtlik töö – paljud laevad lasti põhja saksa allveelaevade poolt. Isa sai haavata, aga jäi ellu.

Kuidas su vanemad kohtusid?

Ema ja isa kohtusid Londonis, kus eestlased käisid palju koos. Nad abiellusid sõja ajal 1943. aastal.

Räägi meile natukene oma lapsepõlvest.

Mina sündisin pärast sõda 1947. aastal ja mu vend Hillar kaks aastat hiljem. Meie lapsepõlv oli õnnelik. Vanemad tegid kõik, mis suutsid meie kahe lapse heaks. Arvan

et elu siis pärast sõda polnud neil kerge. Elasime algul üritud 'prefab's'is – väikesed ajutised majakesed mis ehitati pärast sõda – seal oli külm ja niiskevõitu. Meie kasvatamine jäi peamiselt ema hooleks, kuna isa oli ära merel – sai ainult kaks

korda aastas koju kuuks ajaks puhkama. Küll meie tema kojutulekut ootasime. Mõlemad vanemad olid väga töökad. Ema tegi kodus õmblustööd ja parandas sukki – teenis sellega vähe. Olid ettevaatlikud ja kogusid nii palju, et said mõne aasta pärast osta endale põhja Londonisse oma maja, kus me siis peamiselt üles kasvasime. Meie haridus oli neile ülitähtis. Meid saadeti kalli raha eest erakooli. Seal sain edasi 'grammar' kooli ja Nottinghami ülikooli. Ema nõudis, et kodus oleks ikka Eesti keel ja meel – 'muidu ju ei oska vanaemaga juttu ajada, kui ükskord saame teda Eestis külastada'. Perekonna sõbrad olid peamiselt Londonis elavad eestlased. Käisime laupäeviti Eesti lastekoolis, Eesti majas pidutsemas ja Eesti luterliku kirikus suurematel pühadel – ja ka leeris!

Kas sa käisid lapsena eesti koolis? Kas sa käisid lapsena Inglismaa eesti laste suvelaagris. Millised mälestused on sul sellest ajast?

Jah, igal laupäeva hommikul pani ema meid bussi peale ja saatis mind oma vennaga Eesti laste kooli – ega me kumbki eriti tahtnud minna – koolivennad käisid ju laupäeva hommikuti laste kinos – see oleks palju meeldivam olnud. Algul kool toimis Salme Pruden'i korteris, hiljem kirikumajas Kensingtonis. Seal õppisime, et Konstantin Päts oli Eesti Vabariigi president, Lydia Koidula rahva luuletaja, Tallinn Eesti pealinn, Tartu ülikoolilinn ja Pärnu suvituslinn – Prl. Pruden mainis neid kohti nii suure vaimustuse ja armastusega et ikka lootsin et kunagi saan mina ka neid külastada – aga sel ajal polnud seda lootustki. Virge Taul õpetas meile Eesti rahvalaule, Eesti hümnit ja Eesti lipu laulu – siia maani sõnad selged.

Eesti laste suvelaagrist Inglismaal võtsin osa esimest korda kahe ja poole aastase, vend Hillar tuli ka, alles beebi. Ema muidugi oli siis kaasas laste kasvatajana. Esimesed laagrid kestsid kuu aega,

hilisemad paar nädalat. Käisin siis igal aastal nii kaua kui kooli lõpetasin 18 aastase. Peamiselt mäletan kui neid peeti Hothorpe Hallis kesk Inglismaal. Küll oli tore maal olla! Pärast hommikusööki oli lipuheiskamine, õhtul langetamine. Marssisime ravis lipuvarde juurde, pisikesed ees, suuremad tagapool ja seal laulsime 'Sinine ja must ja valge...'. Hommikuti olid Eesti keele tunnid, laulmine, peale lõunat rahvatantsu proov ja sport toredate noorte Ameerikast tulnud abilistega. Aga vahepeal oli meil palju vaba aega ka. Ehtasime metsa onnikesi, käisime ujumas ja matkamas, korjasime põldmarju ja püüdsime konni! Viimasel päeval oli kontsert – vanemad tulid Londonist, Leicesterist ja Bradfordist kohale bussidega. Küll meie neid ootasime. Konserdil kandsime vanematele ette laule ja tantse, mida me laagris olime õppinud. Õnnelikud ajad – seal leidsin endale eluaegseid sõpru kellega ikka suhtlen.

Räägi meile natukene oma haridusest ja karjäärist.

Nagu juba varem mainisin, ema-isa panid suurt rõhku meie koolitusele. Pärast algkooli sain 'grammar' kooli ja sealt edasi Nottinghami ülikooli kus õppisin bioloogiat. Doktoritöö tegin Londoni Ülikoolis. Olen alati looduse armastaja olnud – see ka on vist päritud – ema ja vanaema olid ka. Ülikooli lõpetades sain endale töökoha kuulsas Rothamsted Experimental Station'is – see on maailmas vanim põllumajandus uurimiskeskus. Töötasin seal 38 aastat. Minu erialad olid putukate käitumine – eriti kemikaalne kommunikatsioon ja peamiselt mesilastega ja rapsi kultuuri kahjuritega. Sain sellel alal kirjutatud üle 400 teadusliku artikli. Sain ka palju maailmas reisida ja teistega koostööd teha – kui konverentsidel käisin sain ikka puhkust juurde lisada ja kohaga tutvuda rohkem. 1989 aastal kui Tartus käisin külastasin seal Eesti Põllumajandus Ülikooli (EPA) teadlasi ja olen sellest ajast peale teinud nendega pidevalt koostööd. 1993 määrati mind sinna külalisprofessoriks. Pärast pensionile minekut Rothamstedist kutsuti mind MaaÜlikooli (endine EPA) vanemteaduri kohale ja seal ma olen praegugi poole kohaga. Mul on seal tekkinud palju häid kolleege ja sõpru. Tore on Eesti teadlastega suhelda ja teadust jagada. Peamiselt tegeleme interneti kaudu aga käin vahetevahel Tartus ka.

Millal sa esimest korda Eestis käisid? Milline tunne oli sul?

Külastasin Eestit esimest korda kooli lõpetades ja enne ülikooli sisse astumist – olin 18 aastat vana. Tahtsin ise näha milline see Eestimaa – mu vanemate kodumaa – siis välja näeb. Viisa sain vene saatkonnast paar päeva enne minekut. Siis polnud otseühendust Londoni ja Tallinna vahet. Pidin Leningradi lendama ja sealt öösel rongiga Tallinna – mäletan et öösel aeti üles, et passi ja viisat kontrollida. Suured kohvid olid kaasas – kingitusi täis – villaseid riideid, sukki ja särke. Tallinna jõudes oli terve hulk sugulasi lilledega vastas – tundsin neid ainult ema/isa juttude kaudu – nüüd rõõmustasin et sain nendega Eesti keeles suhelda. Viidi mind oma tädi Helmi korterisse Lomonossovi tänaval – sõitsime Lenini kuju eest mööda. Korteri oli väikene aga mugav – sain seal oma isa poolt sugulastega tuttavaks järgmise kahe nädala jooksul. Mäletan et kui me seal õhtuti suhtlesime pandi raadio mängima et naabrid ei kuuleks meie juttu – usaldust nende vastu polnud. Minu Siberis käinud sugulased olid ju riigi vaenlased. Tädi märkas et all tänaval seisis tihti mees suitsetamas valgusti all – arvas et ta valvab meie käitumist. Tädi ja tädi poeg tutvustasid mulle Tallinnat – mujale ei lubatud minna. Linn paistis mulle hall ja maha jäetud, majad purunenud, punased loosungid andsid natuke värvi. Poed olid kaubast tühjad – pikad sabad tekkisid seal kus kaupa midagi oli. Valuutapoest sain aga häid maiustusi ja muud huvitavat osta sugulastele. Taheti mulle kangesti banaani pakkuda, nendele uus ja huvitav, mulle Londonis igapäevane. Tuttavate kaudu leti alt leiti isegi neid, ja ka muud head sööki ja jooki. Restorani viidi ka – altkäemaksu eest mehele ukse peal. Viidi mind ka salaja oma kallist vanaema külastama Keavas Raplamaal – ta oli siis 85 aastat vana. Sõitsime onu sõbra autoga – pidin autos ennast peitma kui kontrollpunkti läbisime aga kõik läks hästi. Kallistasime ja sõime minu jaoks korjatud metsmaasikaid – mäletan siiani kui head ja magusad nad olid. See oli meie ainuke kohtumine - ta suri järgmisel aastal.

Aga 1965 oli ka laulupeo aasta. Rongkäik oli nii värvirikas, bändid mängisid, lipud lehvisid ja lauljad ja pealtvaatajad olid nii rõõmsad. Oh kui tore oleks olnud nendega koos marssida ja laulda – lehvitasin vastu ja imestasin.

Nii et see oli Eesti...ühelt poolt sünge ja ebameeldiv, teiselt poolt külalislahke ja rõõmus.

Järgneb lk 6

LAULU- ja TANTSUPIDU “AJA PUUDUTUS. PUUDUTUSE AEG” toob kokku rekordilised 42 tuhat peolist

XXVI laulupeo 383 maakondlikku eelproovi on lõppenud. Laulupeole saabub esinema 1046 kollektiivi ligi 32 tuhande peolisega. Tantsupeole on tulemas 654 kollektiivi ligikaudu 10 tuhande peolisega ning pillipeol astuvad üles 500 rahvamuusikut. Laulu- ja tantsupeole on saabumas 54 Välis-Eesti ja väliskollektiivi.

Laulupeo teises eelproovis osales 1124 ning tantsupeo teises eelproovis 921 kollektiivi. Täna on laulu- ja tantsupeoliste nimekirjad kinnitatud ning kõigile kollektiividele tulemused teatatud.

Erinevate kooriliikide eelproovid olid stabiilselt kõrge tasemega, mistõttu otsis laulupeo kunstiline toimkond juba esimeste eelproovide järel võimalusi laulu- ja tantsupeo osalejaskonna suurendamiseks.

“Selleks leiti võimalus läbi otsuse muuta laulupeo koondproovide ajakava ja ülesehitust ning nihutada pühapäevase kontserdi algusaega kella 14.00 peale. See andis võimaluse peole pääseda oluliselt rohkematel täiskasvanutel kui ka mudilastel, kes oma esimese laulupeokogemuse saavad,” rääkis XXVI laulupeo kunstiline juht Hirvo Surva.

Kunstiliste toimkondade sõnul on repertuaari selgeks õppimine andnud kõikidele kollektiividele ka üldises arengus palju juurde. Hirvo Surva sõnul sünnib iga

laulupidu meie ühisest pingutusest, kus võrdväärselt panuse annavad nii iga esineja kui ka pealtvaataja.

XXVI laulu- ja XIX tantsupidu toimub Tallinnas 4.-6. juulil 2014. Tantsupeo koondproovid algavad esmaspäeval, 30. juunil. Laulupeo koondproovid algavad neljapäeval, 3. juulil.

OSALEJAD - Eesti koorid ja rahvatantsurühmad väljaspool Eestit

Ühendkuningriigist - Londoni Eesti Seltsi segakoor ja tantsurühm

Üle-euroopa - Euroopa Eestlaste Koor ja Euroopa Eesti Lastekoor

Iirimaa - Rahvatantsurühm 'IIRIS'

Austraaliast - Segakoor 'Kookõlas'; Sydney Eesti rahvatantsurühm 'Virmalised'.

Belgiast - Belgia eestlaste segakoor 'Beene' ja Rahvatantsurühm 'Euroviisud'

Kanadast - Toronto Eesti Akadeemiline Segakoor 'Õõbik', Toronto Eesti Koolikoor, Toronto Eesti Meeskoor, Rahvatantsurühm 'Kungla', Toronto Estonia koor; Vancouveri segakoor ja rahvatantsurühm 'Kilplased'; Hamiltoni Eesti Segakoor.

Rootsist - Göteborgi Eesti Segakoor, Stockholmi Eesti Segakoor ja rahvatantsurühm 'Virvel',

USAst - Baltimore-Washingtoni Eesti Segakoor, Bostoni eesti rahvatantsurühm 'Tulihiing', California Eesti rahvatantsurühm 'Kivikasukas ja Gypsy', NewYorgi Eesti segakoor ja rahvatantsurühm 'Saare Vikat', Portlandieesti rahvatantsurühm 'Tulehoidjad', Segakoor Seattle Estonian Choir.

Ning Norrast, Soomest, Ukrainast ja Venemaalt.

EESTI LIPP - 130

Eesti lipp on meile, eestlastele, alati kui kodu kaunistav ja meie rahvast ühendav sümbol!

Tänavu tähistame meie sinimustvalge lipu 130. aastapäeva ja Balti keti 25. aastapäeva ning sellega seoses meenub Laulva revolutsiooni aeg, kui Eesti loomeliitude ja Rahvarinde üleskutsel olime ühises ravis nii Öölaulupidudel, kui paljudel rahvakogunemistel ja kõikjal lehvitsid meie sinimustvalged rahvuslipud ning lauldi isamaalikke laule. Olin üks nendest õnnelikest inimestest, kellel oli au nii korraldajana, kui lauljana nendel üritustel osaleda. Hilisemates tegemistes on olnud võimalus nii oma töö, kui ka hobid ühendada, kuna üks minu tegevusi on olnud seotud riiklike tseremooniatega ettevalmistamise ja läbiviimisega - on need siis olnud Eesti lipu heiskamise tseremooniad Toompeal või meie lipu seadust, ajalugu ja traditsioone tutvustavad loengud riigiasutustes, koolides jm.

Kümme aastat tagasi, kui sai tähistatud meie rahvuslipu 120 aastapäeva, tegid peaminister ja riigisekretär mulle austava ettepaneku moodustada Eesti lipu juubelikomisjon ja juhtida selle tööd.

See oli töörohke ja huvitav aeg ning sisuliselt on see tegevus kestnud tänaseni. Näitused nii Eestis (Tallinn, Tartu, Narva, Pärnu, Otepää jm.) kui välismaal (Venemaal Peterburi, Lätis Riia ja Cesis), kohtumised, loengud meie riiklikust sümbolikast, meie lipu tutvustavad trükised jne. Ettepanekud Eesti Lipu Seaduse täiendamiseks sai tehtud just selle mõttega, et juba Eesti kodust ja koolis peaks algama austus ja armastus meie riikliku sümbolika vastu ja koolidel peaks lehvima mitte ainult pidupäevadel, vaid ka argipäevadel Eesti lipp. Samuti Eesti lipu sünnipäeva tähistamine riiklikult iga aasta 4.juunil. Eesti Lipu Seltsi ja teiste isamaaliselt mõttevate ja tegutsevate ühendustega oleme kutsunud rahvast Toompeale, kus juba kümme aastat järjest hümni ja M Lipu ning E.Võrgu lipulauluga „Kaunistagem Eesti kojad kolme koduvärviga....“ heiskame Eesti lipu.

Mulle ja minu perele ning arvan, et kõigile eestlastele, kus maailma nurgas nad ka ei asuks on Eesti lipp alati kui kodu kaunistav ja meie rahvast ühendav sümbol.

Jüri Trei, Eesti Lipu Seltsi asutaja ja juhatuse liige

LASTE SUVELAAGER 1949

Eesti Hääl 12. august 1949

Neljapäeval 4. augustil avati Wokingis eesti laste suvekodu. Neljapäeva ennelõunal saabusid väljaspool Londonit elavat lapsed 3-me jaama Londonis, kus neil igas kohas vastuvõtjad ees olid, kes viisid lapsed Waterloo jaama, kus ühises grupis lõuna ajal sõideti Wokingi ja sealt autodega suvekodusse, mis asub suure, kauni pargiga inglise tütarlastekooli ruumes. Suvekodus on praegu juba 42 last – maksimum arv lapsi, keda saab mahutada. Pärast tähtpäeva tulnud sooviavaldusi ei saadud enam rahuldada.

Laste meeleolu suvekodus on hea. On välja töötatud täpne päevakava, mis võimaldab lastel ka vabalt mängida suures pargis. Elurõõmsat lasteväge valvab Salme Pruuden lastekodu juhatajana koos kahe abilisega.

Juba käivad suvekodus ka ettevalmistused suureks suvepeoks, mis leiab aset suvekodus 21. augustil, algusega kell 3 pl. Peole on teretulnud nii kõik lastevanemad kui ka Londonis ja selle lähemas ümbruses elavad eestlased. Peol tahavad üle Inglismaa suvekodusse kogunenud eesti lapsed näidata oma võimed laulu, tantsu, näitlemise ja kes teab kõik veel missugustel aladel!

Eesti Hääl 19. august 1949

Rõõmsa kellamängu saatel inglise kiriku tornist, mis asub just selle pargi kõrval, mille põue ärapeidetult asub St. Mary Hill tütarlaste kooli maja Wokingis, astume põlispuudest palistatud alleed pidi eesti laste suvekodusse. Esimesena tabab pilk gruppi pisikesi poisse ja tüdrukuid, kes kasvatajanna pr. Kivisilla juhatusel ja näpunäitel sagivad sipelgatena haljal murul. Selgub, et need väikesed kehastavadki sipelgaid eeloleval pühapäeval lastekodus toimuval peol, käsil on näidendi proov, milles esinevad veel ämbliku-proua, sääse-preili jne.

Koolimaja alumise korruse aknast pistab peakese välja väike Irja. Selgub, et klassiruumiski käib vilgas tegevus: tütarlapsed kasvatajanna ja halastajaõe pr. Kurol'i juhtimisel joonistavad ja maalivad nii nägusaid suvepeo kutseid ja kavasid, kui ka dekoratsioone ja kostüüme. Siit leiame ka suvekodu juhatajanna Salme Pruuden'i, kelle energiakülluse tõttu esimene laste suvekodu Inglismaal teoks saigi.

Kuuleme Salme Pruudenilt, et tal on põhjust rahul olla. Lapsed on kõik terved, tuju hea ja pahandust pole tekitanud isegi need rohkete õuntega õunapuud, mis kuuluvad inglise koolile ja milleldeil õunte noppimine on keelatud.Parajasti tuleb meie juurde väike kolmeaastane Rein, kes on suvekodu suurim individualist, kuna armastab omaette retkeid ja ütleb: „Õunad on nii ilusad puude otsas – aga ma ainult vaatasin neid.“

KOKAKUNST - Marineeritud heeringad

Klassikaline eestipärane kalaroog, mis sobib hästi külmale lauale või võileiva peale. Kuivatatud tsillikaunad annavad marinaadile pikantse kaasaegse maitse juurde. Marineeritud porgandid ja sibulad on väga head ja neid võib ka soovikorral rohkem lisada. Söö head eesti rukkileiba ja hapukurki heeringa kõrvale.

Kogus
500 g värskeid heeringa fileesid
Soola; Jahu; Õli praadimiseks
Marinaad heeringale
0.5 l vett
1 - 2 porgandit
1 sibul
10 tera musta pipart

2 loorberilehte
2 tl suhkrut
0.5 - 1 tl soola
5 nelki
2 kuivatatud tsillikauna (soovikorral)
2 dessertlusikat 30% äädikat.

Lõika heeringa fileed pooleks ja puista mõlemad pooled jahuga. Raputa veidi soola kalale peale.

Prae kala õlis mõlemalt poolt kuni kala on valmis ja siis aseta heeringatükid kaussi. Lõika porgandirattad ja sibularõngad ja pane koos teiste maitseainetega ning veega keema - jäta

ainult äädikas välja, kuna seda peab lisama lõpus. Keeda kuni porgandid ja sibulad on pehmed. Lisa äädikas ja vala marinaad heeringatele peale.

Oota kuni marinaad ja kala on jahtunud ja siis pane külmkappi seisma üle öö. Järgmisel hommikul on kala valmis. *Reet Järvik*

"MIDA PÕNEVAT PAKUB EESTI?"

Noorte projekt (teine osa - algus maikuu lehes)

Postimees

Tiia Luht, kes täidab Postimehe juures juristi kohustusi, tervitas meid ja rääkis algatuseks natuke maja (Postimehe toimetuse asukoht) ajaloost. Priit Pullerits omakorda ajalehe tööst, oma pikaajalistest töökogemustest ning ka seiklustest, mis osaliselt selle tööameti juurde kuuluvad. Meeleldi oli Priit Pullerits nõus kõikidele küsimustele vastama.

Postimehe ajakirjanik Elina Randoja tegi meie noortega intervjuud, mis koos väikese loo ja ühisfotoga juba järgmise päeva lehenumbris ilmus.

Sarah (16a.) kirjutab oma järelkajas: "Kool on väga suur ja ilus! Meil kõigil oli tunne et teie õpilased tahavad õppida, mis Saksamaal kahjuks ei ole. Sama tundus, et see, mida lapsed õpivad või kuidas nad õpivad on palju huvitavam! Oli ka väga mõnus ühes koolis olla, kus kõik on nii puhas. Õpilaste vahel on ka rohkem koostunnud kui Saksamaal ja ma arvan et see tuleb ka sellest, et teil on nii palju ettevõtmiseid nagu ballid! Ja teie sööklas oli väga hea toit, seal sööksin küll hea meelega rohkem..."

Tartu Ülikool

Ülikooli peahoones tervitas meid Tartu Ülikooli Rahvusvahelise turunduse peaspetsialist Eveli Soo. Algatuseks tegime väikese ringkäigu, kus uudistasime ülikooli aulat ja loengute ruume.

Järgnes ettekanne, kus kuulasime huviga õppimise võimalustest Tartu Ülikoolis. Eveli julgustas noori Eestisse õppima tulemisel, sest nii Tartu Ülikoolil kui ka Tartu linnal on noortele nii paljut ja huvitavat pakkuda.

Tartu Ülikooli Botaanikaad

Tartu Ülikooli Botaanikaad on igati külastamist väärt. Tore oli giidi juhendamisel nii väljas kasvavat kui kasvuhoone sisse istutatud floorat vaadata ja tundma õppida.

Sveni (13a.) **ema kirjutab:** Sven jäi ülimalt rahule. Programm oli suht tihe, aga seeest väga informatiivne. Koolis käimine tundus olema üks huvitavamaid punkte, seda aega tundides käia, jäi ta arvates vähe napiks. Peres võeti väga soojalt vastu. Sven jäi reisiga väga rahule.Leidis palju uusi sõpru, kellega ka edaspidi eesti keeles suhelda ja oma keeleoskust täiendada saab. Sven on väga huvitatud veelkord samasugusest projektist.

Eesti Põllumajandusmuuseum

EPM giid Kerle Arula alustas meie programmi leivaküpsetus toas, kus noored odrajahust leivatainast valmistada , leibu ahjust välja võtta ja ise võid teha said.

Külastasime ka vilja aita, kus noored viljapeadest odraterad välja peksid ja ise jahuks jahvatasid. Lisaks uudistasime muuseumi väljapanekuid ning lõpetuseks suundusime töökotta, kus me Toomase juhendamisel kõik endale võinoa meisterdasime.

Markus (13 a.)kirjutab oma järelkajas: „Mulle meeldis väga, sest kool oli palju parem ja palju kiftim kui Saksamaal. Mulle meeldis ka kooli minna.

Meelde jäi koolikell mis oli Mission Impossible filmi viis, seda Saksamaal ei ole. Mulle meeldis ehitada käsitöö tunnis linnumaja, see õpetaja kes meid juhendas oli väga tark. Teised tunnid ka meeldisid, inglise keeles tegin sama asja nagu Saksamaal. Kool on väga ilus, nii väljast kui

seest. Meeldis ka et tohtis mobiili välja võtta ja oli wifi igal pool koolis. Koolisöök maitstes hästi. Koolitunnid olid põnevad. Ma tahaksin seal koolis käia. Pere meeldis ka väga.”

AHHAA Teaduskeskus

Oma teadusprogrammi alustasime töötaos, kus tutvusime DNA omadustega ja saime katseliselt enda DNA eraldamist proovida. Järgnes Planetaaruimi etenduse vaatamine ning iseseisev AHHAA keskusega tutvumine. Teaduskeskuse külastuse lõpuks vaatasime ühiselt teadusteatri etendust „Veevõlud“.

Põnevusega jälgisime vee erinevaid olekuid, kohati tundus nagu oleks tegu mustkunstiga. Saime etendusele ka ise kaasata.

Jana (13 a) kirjutab oma järelkajas: Minule meeldis see nädalane reis Eestisse väga. Olen väga tihti juba Eestis olnud, kuid pole veel kunagi näinud, kuidas üks tüüpiline Eesti pere elab, kuigi olen tihti erinevatel külalkäikudel Eestis peredes olnud. Mulle oli eesti keeles kirjutamine ja lugemine väikeseks probleemiks, mis on nüüd hoopis parems muutunud. Hakkasin ka oma emaga eesti keeles rääkima, mida ma varem ainult Eesti reisidel tegin. Kõik oli hästi planeeritud, vaid mõni asi, nagu teatrietenduse vaatamine, polnud nii põnev. Mis mind kõige rohkem imponeeris ja mulle eriti meeldis oli AHAA planetaariumi etenduse külastus.

Kuigi istusime ühes väikeses ruumis, oli tunne nagu oleksime otsatus universumis ja planeedid lendavad meist mööda. Ka minu pere meeldis mulle väga, ma õppisin palju ja tahan neid selle eest tänada. Loodan peatsele jälleenägemisele nii oma pere kui

noortega meie grupist. Ma loodan, et saan sellise toredat reisi veel kord kaasa teha.

Perepäev

Meie nädalasse juhtus ka üks püha -Suur Reede, mille meie PEREPÄEVAKS muutsime. Kes oli väljasõidu plaaninud ja külastas Rakvere linnust, kes külastas perega raba, kes käis Emajõe Lodjasõitu tegemas, kes Aura veekeskuses ujumas. Eranditult kõigil oli päikeseline päev täis ilusaid ettevõtmisi.

Suur õhinaga kirjeldasid noored oma perepäeva elamusi.

Reisipäev Saksamaa suunas

Taas teel Tallinna oli meil Leana Kammertõniga (noorte grupi saatja) tunne, et mitte ainult meie südamest ei jäänud tükike sinna Tatusse.

Noortel olid meeled kuidagi nii nukrad, see tegi endagi olemise kurvaks, samas liigutavad sellised tõdemused ka südant.

Kuid nagu üks pereisa bussijaamas hüvastijätul nii kenasti lausus: „ Nagu ma aru saan, pole see millegi lõpp, vaid algus.“

Ka Miina Härma kooli juhtkond ning õpetajad olid meiega ühtmeelt. Nende toredate tutvuste ja sõpruste tekkimist tahame hoida ning jätkata.

Aeg, mille Eestis veetsime ei unune, kohtumised ja elamused jäävad meeltesse ja südamesse. Tänu kõigile, kes meile seda võimaldasid ja meile selle aja nii ainulaadseks ja eriliseks tegid! Aitäh kõikidele peredele, kes meid nii kenasti vastu võtsid! Rõõm on tõdeda, et meie noored oma seotuvust Eestiga nii positiivselt väärtustavad.

Maarika Remmert, Projektijuht / noorte gruppi saatja

EELSEISVAD ÜRITUSED

RAHVAPIDU 2014

laupäeval 16. augustil - kell 13.30 kuni 23:30
Asukoht: Catthorpe Manor, LE17 6DF

Kell 13:30 - suvelaagri lapsed esinevad laulu ja rahvatantsudega; laulab Boris Lehtlaan Eestist.

Kell 19:30 kuni 11:30 - Tants - esinevad Boris Lehtlaan, Tiit Saluveer ja Tõnu Timm

- Superloterii (peaauphind – 2 x ööd kahele koos hommikusöögiga Nordic Foorum hotellis Tallinnas)
- Baar, soe söök ja suupisted kohapeal (Palume oma alkoholi mitte kaasa võtta)
- Ühislaulud ➤ Rahvatants ➤ Müügilauad
- Singing ➤ Dancing
- Entertainment in a relaxed atmosphere

Päevapilet - £10; Öhtune pilet £7; Pensionärid ja üliõpilased - £7; Lastele alla 16. a. – tasuta.

EESTLASED JA EESTI SÕBRAD - OLETE KÕIK VÄGA OODATUD JA TERETULNUD!

BRING YOUR FRIENDS ALONG - EVERYONE IS WELCOME

Catthorpe Manor, Catthorpe küla, Rugby lähedal, LE17 6DF.
Transpordi ühendus - kiirrongiga Rugby; autoga lõunast M1 (J18); põhjast ja idast M6/M1 (J19)/A14 sidepunkti. Rohkem infot saadaval: www.eestihaal.co.uk või tel: 07900594049
Organiseerijad: IES 'Tulevik' ja Inglismaa Eestlaste Ühing

RAHVAPIDU ÕÖBIMISE VÕIMALUSED

Kõik toad Catthorpe Manoris on reserveeritud aga on võimalik broneerida tuba kahele Rugbys asuvas hotellides. Interneti kaudu oli 10. juunil tuba kahele saadav järgmiste hindadega: Ibis (Rugby East) - £37.05 - 7,5 km kaugusel Catthorpeist; Travelodge (Rugby) jaama lähedal - alates £25 - 7,0km; Premier Inn (Rugby North M6 Jct1) - £62 - 6,4km; Premier Inn (Rugby North Newbold) - £57 - 5,7km; Holiday Inn Junction 18 - £45 - 8.2km.

SEL AASTAL ON EESTI LASTE SUVELAAGRI 65. JUUBEL!!

OOTAME LASTE SUVELAAGRI SPONSOREID

On juba hulk eesti soost lapsi / noori laagrisse registreerinud nii UKst, Eestist kui ka Saksamaalt ja Itaaliast. Mõned lapsed Eestist ja Saksamaalt tulevad laagrisse juba mitmendat korda! Üks laste suvelaagri sihtidest on luua sidemeid kodumaal elavate noortega ja selle tõttu on laagrilised ja ka õpetajad kodumaa ning teistest Euroopa maadest noorte tuleku üle eriti rõõmsad.

Hakka lastelaagri sponsoriks!

Laagri korraldajad on väga tänulikud sponsoritele, kes viimaste aastate jooksul on laagrit toetanud rahaliste annetustega. Iga väike toetus aitab laagri kulusid katta ja abistab noori. Sponsoritele pakutakse välja -

- tasuta sissepääs Rahvapeole
- prii söögipilet
- 5 tombola piletit
- reserveeritud istekoht ja
- soovi korral pannakse sponsorite nimed ka Rahvapeo kavas.

Kui soovid lastelaagri sponsoriks hakata, siis palun võtta ühendust laagrijahi, Kristy Sheldoniga - 98 Bates Lane, Helsby, Cheshire, **Warrington, Cheshire, UK, M19 2JH**
Või helista: 01928 725058

Organiseerimise Komitee, Eesti Hääl, Haridus- ja Teadusministeerium

ABISTAMISE KOMITEE LONDONIS

Pühapäevased lõunad peale suvevaheaega Londoni Eesti Majas
21. september; 12. oktoober;
16. november;
14. detsember - Jõululõuna

JAANI- JA HEINAKUU

Eesti Hääl soovib sünnipäeva lastele õnne

17. juuni	Vaike Läänemägi
21. juuni	Toivo Kaasik
23. juuni	Laine Säägi
25. juuni	Elfride Kasela
3. juuli	Ellen Mänd
5. juuli	Laura Bekeris Key
9. juuli	Tiiu Beck
11. juuli	Linda Pärtel
16. juuli	Rein Tisler
17. juuli	Tiina Parts
18. juuli	Kalju Niit
18. juuli	Reet Järvik
22. juuli	Jaak Tikerpää

Tähtpäevad

18. juuni 1869	I üldlaulupidu Tartus
21. juuni 1940	algas INõuk. okupatsioon
23. juuni	Võidupüha
24. juuni	Jaanipäev
7. juuli 1921	asutati Londoni Eesti Selts

Sündinud

21. juuni 1922	Heino Lipp
24. juuni 1908	kol. Alfons Rebane
25. juuni 1970	Erkki Nool
5. juuli 1911	Endel Aruja, IEÜ ja Londoni Eesti Maja asutaja liige
9. juuli 1905	Karl Eerme
12. juuli 1937	Elin Toona
14. juuli 1922	Käbi Laretei

Surnud

19. juuni 1989	Betti Alver
27. juuni 1967	Jaan Lattik
30. juuni 1941	kindral-major A. Tõnnison
13. juuli 1890	J.V. Jannsen
17. juuli 1987	Kristjan Palusalu
17. juuli 1978	Helmi Mäelo
19. juuli 1977	Karl Ristikivi
21. juuli 1997	Olaf Kopvillem

Mälestame Inglismaal lahkunuid

28. juuni 1994	Rein Vahter, Bradfordi Eesti Kodu laekur
29. juuni 1993	Herbert Vösang,
9. juuli 2003	Heino Linsi, Leicesteri Eesti Maja esimees. EV kotkarist V klass
9. juuli 2009	Nigul Kullet, Ümera osakonna esimees
14. juuli 2001	Endel Raatma, Bradfordi Eesti Kodu esimees
14. juuli 1987	Harald Talu, Endel Kalju ja Joonas Kelk
15. juuli 1974	Gert Helbemäe, Kirjanik ja Eesti Hääl toimetaja

BRADFORDI EESTI KODU

8 Clifton Villas, BD8 7BY. 01274 544221

Jaanipidu - laupäeval 21. juunil kell 17:00
Esinevad "Zetod"

17:00 Etteasted, erinevad esinejad
18:00 ZETOD
Jaanituli Šašlõkk Mängud Rahvatants Ühislaulmine Loterii
5pm Concert by various performers
THE MOST IMPORTANT CELEBRATION OF THE YEAR FOR ESTONIANS
Bonfire Grill/BBQ Estonian Food and Drink Games for all
Traditional dancing Sing-along Raffle
Entry is free - donations welcome.
Main sponsor: BRADFORD ESTONIAN CLUB

Eesti Kodu baar on avatud: E: 20:00-24:00; K: 11:45-14:15 ja 18:00-24:00; R: 18:00-24:00; L: 12:00-14:00 ja 17:00-24:00; P: 13:00-23:00.

Saku õlud, Kiss, Viru Valge ja teised eesti joogid

Siiras kaastunne

Astrid Edwards'ile

abikaasa **Roger Edwards**'i surma puhul

E.E.L.K. Kesk-Inglismaa kogudus

*Issand on mu karjane,
mul pole millestki puudust. Ps 23,1*

Kallist vanatädi

LINDA SALMSONit n. TIMMA

23.06.1904 Tartumaal - 12.04.1998 Pariisis

maetud Père Lachaise kalmistule

mälestab 110. surmaaastapäeval

Aavo Timma perega

Leinateated teistest eesti ajalehtedest

Eesti Elu (Kanada)

Heinrich Tark *16.12.24 Tallinnas; †03.05.14 (O)
Juhan Rünk *18.10.13; †06.05.14
Helga Sepp (Eller) *12.09.20 Väike-Maarjas; † 08.05.14 (T)
Siegfried Preem *24.05.20 Narvas; †15.05.14 (T)
Linda Urba-Oja *17.01.20 Pärnus; † 15.05.14 (T)
Kalju Varangu *13.06.21 Viljandis; †17.05.14 (T)
(T) - Toronto; (Ont) - Ontario

Eesti Päevaleht (Rootsi)

Ülo Waks *18.12.32 Tallinnas; †22.04.14 Södertäljes
Armilda Blackedal *26.04.27 Kaberneemes; † 02.05.14 (G)
Evi Tagel *17.02.19 Tallinnas; † 04.05.14 (S)
Leida Vahul *23.01.28 Leesis; † 20.05.14 (G)
(S) Stockholmis; (G) Göteborgis

Vaba Eesti Sõna (USA)

Koit Valdeko Paadre *01.06.30 Türi; †17.05.14 Worcester MA
Meie Kodu (Austraalia)
Nora Müristaja (Lellep) *15.12.12 Tartus; † 05.14 Sydneys

ESTONIAN NEWS / EESTI HÄÄL - Published by the Association of Estonians in Great Britain

Toimetaja: Reet Järvik; Administraator: Toomas Ojasoo; Korrektuur: Tiina Kõiv. Esindajad: Bradfords:

Lydia Järvik; Londonis: Ida Lemsalu

Vaated Eesti Häälles avaldatud artiklile ei tarvitse alati ühtuda toimetuse seisukohtadega. Iga artikli eest vastutab allakirjutanu. Toimetaja võib teha muudatusi ilma autori loata.

Tellimishind aastaks: £22; välismaale £27.

Leinakuulutused - £2.50 cm veerul (miinimum £12);

Ühisleinakuulutused - £4.00 isik; £5 perekond;

Müügikuulutused - £3 cm veerul. Tšeki saajaks

märkige "Estonian News", 4 Briar Gate, Long Eaton,

Nottingham. NG10 4BL. Tel: 0115 877 6877

e-mail: info@eestihaal.co.uk

Printed by Printing Eye, 455 Sunleigh Road,

Alpertown, Middx. HA0 4LY

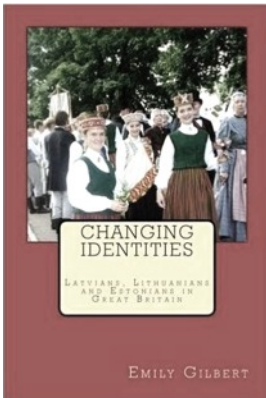
Books available from Eesti Hääl

"THE INDRAWN HEART" by Max Boyle

A travelogue in Estonia. Max, whose mother was Estonian, writes with humour and personal feelings about his journey to all corners of Estonia. £11 (inc. p+p).

"CHANGING IDENTITIES: Latvians, Lithuanians and Estonians in Great Britain" by Dr. Emily Gilbert.

This book (446 pages) is available from Amazon.co.uk at £10.85. If you are unable to purchase the book online, Eesti Hääl will order the book on your behalf (handling fee £2.00 per copy). ISBN 9781481875455. Cheques payable to 'Estonian News'.

B & B GUEST HOUSE/ KÜLALISTEMAJA TARTUMAAL

Lynn and Bob Haidak, originally from Lancashire, run a bed & breakfast guest house in Ülenurme on the outskirts of Tartu. There are four double/twin rooms. Room rate including breakfast is €45, single occupancy €32, (€5 discount for 'Tulevik' members).

Extras include a small heated swimming pool (open spring & summer), sauna, BBQ facility and two bicycles for hire.

Contact: Lynn Haidak, Metsaääre 7, Ülenurme, 61714, Tartumaa. Tel: +372 6661163 Mob: +372 5334 1388. Email: guesthouse.seitse@gmail.com; www.seitsemaja.ee/

LONDONI EESTLASED TÄHISTASID JAANIPÄEVA

Juba üheteistkümnendat korda toimus Londoni lähedal asuvas Foxgrove klubis kohaliku Eesti kogukonna jaanipäeva tähistamine. Nagu juba tavaks saanud, on kohalikud jaanipäevad kujunenud üheks suurimaks Londoni Eesti kogukonna sündmuseks, Eesti Vabariigi tähistamise ja jõulupeo kõrval. Need kolm on ka peamised üritused, mille kaudu saavad Londoni eestlased tähistada oma kultuuri ning hoida elavana oma identiteeti. Ning mitte ainult eestlased, vaid ka kohalike eestlaste välismaalastest sõbrad või pereliikmed, võlutud ühe väikerahva energilisest enesemääramisest.

Londoni jaanipäevade tähistamisel kohtuvad vanad ja uued traditsioonid. Peo korraldajad Eesti Gild Londonis, Eesti Kool Londonis ja Londoni Eesti Selts seisavad selle eest, et minevik, olevik ja tulevik oleks "jaanikutel", nagu neid hellalt Londonis kutsutakse, alati esindatud. Nii ei puudunud ka sellel aastal Londoni Eesti Jaanipäevalt tants, trall ning traditsiooniline Eesti söök ja jook

Laste meelelahutuse eest hoolitsesid peale laste mängualas asuvate atraktsioonide Eestist spetsiaalselt kohale sõitnud värvikad karakterid Tiigrikutsu ja kloun Felix.

Peokülaliste energiat aitasid hoida traditsiooniline Eesti toit, ei puudunud ei must leib, kodune mulgipuder, ega kama. Ettevõtlike noorte eestlaste Londonis asutatud kohvifirma Mouse Tail Coffee pakkus ka legendaarset Vana Tallinna kohvi, mis nii mõnelegi kohalviibinud välis-maalasele avastamisrõõmu pakkus.

Peale traditsioonilise lõkke süütamist lõbustasid pidulisi Eesti Elmari raadio saatejuhid, kes mängisid jaaniliste rõõmuks nii vanu kui uusi Eesti hittlugusi. Öhtu lõpetuseks mängiti Tõnis Mäe „Koit“, mille kestel paarsada peamiselt nooremat Londoni eestlast ühendasid emotsionaalselt käed ja tundsid ennast taaskord justkui Tallinna lauluväljakul.

Kohalviibinud jäid peoga väga rahule ning oli mitmeid arvamusi, et tegemist suisa enimõnnestunud peoga senistest. Korraldajad rõhutasid, et tegemist on vabatahtlike pingutusega, et Eesti identiteeti ja kultuuri võõrsil elus hoida. Kokku aitasid seda oma vabast ajast ja heast tahtest kordaläinuks muuta umbes 40 eestlast ja Eesti sõpra. Eestlaste jaanipeost Londonis võttis seekord osa üle neljasaja

Fotod: Ly Tuubel

SISSERÄNNE EESTISSE KASVAS

Eestisse rändas 2013. aastal sisse 4098 inimest ja Eestist välja 6740 inimest. Sisserännanute arv oli 1459 võrra suurem kui aasta varem, teatas statistikaamet.

Rändesaldo oli jätkuvalt negatiivne, st väljaränne ületas sisserännet. 2013. aastal oli rändesaldo -2642 ja aasta varem -3682. 95 protsenti välja- ja 60% sisserännanutest olid Eesti kodanikud.

Eestist teise riiki oma elukoha registreerinud inimeste arv on viimased kolm aastat olnud üsna stabiilne. Ka väljarände suunad on üldjoontes samad – kolmveerand lahkujatest on läinud Soome ja 6% Suurbritanniasse. Populaarsemad sihtkohad on ka Saksamaa, Venemaa ja Rootsi.

2013. aastal sisseränne Eestisse kasvas. Enamik sisserändajatest tuleb samuti Soomest, kuid mullu saabus sealt vaid veerand kõigist sisserännanutest, mis moodustab umbes viiendiku Soome läinutest. Oluline sisseränne tuli ka Venemaalt (23%) ja Ukrainast (8%).

Võrreldes varasemate aastatega on kasvanud sisseränne Suurbritanniast ja Iirimaa, mis tuleneb ilmselt paari aasta tagusest aktiivsemast lahkumisest nendesse riikidesse. Et Euroopa riikidest saabujate puhul on peamiselt tegemist tagasirändega, siis on paariaastane vahe väljarände tõusu ja sisserände tõusu vahel ootuspärane.

IES TULEVIK 40

Inglismaa Eesti Selts Tuleviku liikmed ja nende sõbrad kogunesid laupäeval 18. mail Catthorpe Manori, et tähistada koos seltsi 40. juubelit piduliku õhtusöögi ja tantsuga. Meele tegi nukraks kurb uudis, et üks kauaaegne IES Tuleviku liikmetest Roger Edwards oli alles mõned päevad varem meie hulgast ootamatult lahkunud. Abikaasa Astrid soovis, et pidu peetakse ära selle peale vaatamata ja ta võttis ise ka peost osa koos poja Alexanderiga.

Foto: Toomas Ojasoo

Öhtu algas lühikese mälestusega Rogerile, millele järgnes õhtusöök. Siis võttis sõna IES Tuleviku kauaaegne esinaine Karin Blakeley, kes rääkis seltsi saavutustest viimase neljakümne aasta jooksul. Karin andis üle ka Leo Veski auhinna, mille pälvis sel aastal noorema põlvkonna seltsi liige Bethany Sheldon.

Rein Tisler pani rahvast naerma humoorikate anekdootidega Tuleviku

liikmete seiklustest viimase neljakümne aasta jooksul. Sellele järgnesid Peter Sheldoni poolt organiseeritud ühislaulud, millele lauldi hoogsalt kaasa.

Tants algas eesti rahvatantsudega, mida nooremad Tuleviku liikmed on alati eriti agarad tantsima. Tantse saatis keyboardil Alexander Edwards.

Bethany ja Peter Sheldon olid koostanud huvitava valguspiltide näituse, kus oli näha Tuleviku liikmete arengut üle neljakümne aasta. Nii mõnigi meist oli veidi üllatunud ennast näha ekraanil veidi nooremana kui praegu.

Sellel õhtul söödi, joodi, tantsiti, lauldi, nuteti ja naerdi. Jagati vanu mälestusi aga mõeldi ka tulevikule ning arutati augustikuus toimuvat laste suvelaagrit ja Rahvapidu.

IES Tuleviku (alul Eesti Noorte Grupp) asutajaliikmena on minul raske uskuda, et 40 aastat on sellest ajast möödunud kui me esimest korda tulime kokku Inglismaa eesti noortena Hothorpe Halli. Tänu aga ustavatele liikmetele oleme püsinud järjekindlalt ja oleme tänapäeval sama tugevad kui tol ajal, kuna peale on kasvanud uus 'Tulevik' s.t. meie lapsed ja lapselapsed. On nüüd nende kohustuseks IES Tuleviku tegevust edasi kanda veel vähemalt 40 aastat.

EESTLANNA VIHMAAMETSASID PÄÄSTMAS

Šotimaal Edinburghis elav eestlanna Tiit-Imbi Miller pühendab kogu oma aja, sissetuleku ja energia Aafrika vihmametsade kaitsmisele. Ta on ülemaailmse heategevusorganisatsiooni Rainforest Saver põhiline eestvedaja. Organisatsioon toetab

Aafrika väikepõllu-pidajate ja koolilaste harimist jätkusuutliku põllunduse alal, õpetades kasvatama ingaube. Praegu on projektid käimas Kameronis ja Hondurases. Vihmametsad on maailma olulisim ja ohustatuim ökosüsteem – maa „kopsud“, mille hävitamisega kaasneb ülemaailmne ökoloogiline katastroof.

Väike Tiit tuli Suurbritanniasse koos perega pärast Teist Maailmasõda Saksamaa kaudu (tema isa oli maailmakuulus astronoom Ernst Öpik). Ta sai doktorikraadi psühholoogias Belfasti ülikoolis ning hiljem kolis perekond Edinburghi.

Vihmametsade juurde viis Tiit üks tema neljast lapsest, kes asutas juba algkoolis vihmametsade päästmise klubi. Vanemate kaasabil korraldasid lapsed üritusi ja näitusmüüke, viie aasta jooksul koguti heategevuseks tol ajal üsna suur summa – üle 2500 naela. Üha enam tuli agaral emal lugeda bioloogia-alast kirjandust ja viia end kurssi vihmametsade probleemidega. Täna on sellest ettevõtmisest kasvanud välja veebipõhine klubi – Rainforest Saver. Liikmed töötavad tasuta, kogutud raha aga suunatakse projektidesse. Kindlasti on „Eesti Hääle“ lugejal huvitav teada, et Aafrikas ei hävitanud põhiosa vihmametsadest mitte suured rahvusvahelised

korporatsioonid, vaid hoopis kohalikud vaesed väikepõllupidajad, kellel pole paremat alternatiivi kui alepõllundus. Tugevad vihmad pesevad aga mullast toitained välja ning talumeses peab uue metsatüki põletama. Nii pärast ühe maatüki kurnamist

džunglis ja kaugemale edasi liikudes jätavad nad endast maha viljatu kõrbe. Rainforest Saver õpetab istutama põllukultuuride vagude vahele ingaoa taimi, mis on kiire kasvuga, annavad biomassina vajaliku väetise, hoiavad tasakaalus maapinna mikrofloora, takistavad erosiooni ja pakuvad põllukultuuridele ka vajalikku varju. Farmerid ei pea enam elukohast kaugele rändama, nende sissetulekud ja ka elukvaliteet paraneb. Ilma abita aga hävitaksid nad peagi kogu metsa ning jääksid ise nälga.

Ingauba (Inga Edulis) on ülikiire kasvu ja hiigelsuurte lehtedega taim, mille kaunid võivad kasvada kuni meetripikkuseks ning nende sees, seemnete ümber on magus söödav viljaliha.

Rainforest Saver on Šotimaal registreeritud heategev ühing ning selle liikmeks saab astuda igaüks, kes annab vihmametsade tarbeks väikese summa (£25 / pensionärid, töötud ja tudengid £15). Facebookis on ühingul tuhandeid sõpru. Juunis algas ka suur rahakogumise kampaania

(<http://www.crowdfunder.co.uk/save-rainforests-with-sustainable-farming/>). Kutsume kõiki üles toetama seda toredat projekti!

Lähim info www.rainforestsaver.org,

Intervjuu Ingrid Williamsiga (algus lk 2)

Kui tihti sa külastad Eestit?

Sellest esimesest Eestis külaskäigust möödus 24 aastat enne kui jälle külastasin. Tegin Inglismaal ülikooli läbi, hakkasin tööle, abiellusin, kasvasin lapsi, polnud palju aega, võimalust ega tahtmist sinna minna kuna mujale kui Tallinna ei lubatud – minu sugulased elasid peamiselt Raplamaal ja Pärnus. Aga siis 1980 aastatel hakkas olukord Eestis muutuma – raudne kardin ida ja lääne vahel hakkas läbi paistma ja 1989. aastal käisin teist korda. 1990 võtsin ette jälle Eesti reisi, seekord terve perega. Jälle laulupeo aasta ja nüüd juba saime palju reisida – käisime Keavas, Tartus, Pärnus, Viljandis. Meil oli väga tore puhkus. Ja siis järsku ja ootamatult sai Eesti taasiseseisvaks ja olen sellest ajast peale iga aasta Eestis käinud, suvitanud, laulnud, kolleegidega suhelnud’ loodust nautinud ehk suusatanud. Saaremaal on nüüd mul pisike korter ja Tallinnas ka – vahel olen kolm kuud järjest seal elanud. Nii et Eesti pole enam mu vanemate kodumaa aga minu ‘kodumaa’ ka. Isa poolt sugulased korraldavad iga viie aasta takka sugulaste kokkutuleku selles talus kus minu isa sündis – olen kahel kokkutulekul olnud venna Hillariga koos ja imestanud kui palju sugulasi mul Eestis on – kokku üle saja! Üks tubli sugulane on meie sugupuu kõik täpselt välja töötanud 1760neni ja ma praegu proovin sama teha emapoolse suguvõsaga.

Sul on kaks täiskasvanud tütart, kes võtsid lastena osa eesti laste suvelaagrist Inglismaal. Kas sa oled üritanud oma lapsi kasvatada eesti vaimus?

Vanem tütar Helen on nüüd juba 31 aastane ja on Keele'i Ülikoolis õppejõud psühholoogia alal. Noorem tütar Nikki on 28, elab Londonis ja on kirjanik, peamiselt näitekirjanik. Mõlemad käisid eesti laste suvelaagrites Catthorpeis ja hoiavad kontakti seal leitud sõpradega. Mäletavad ikka mõnda laulu sellest ajast ja kui võimalik oleme koos suvepidudel seal iga aasta. Nad on mõlemad Eestist huvitatud ja mitu korda külastanud, koos minuga või iseseisvalt oma sõbrannadega. Nikki kavatseb sel aastal jälle tulla laulupeole seekord oma peigmehega. Kahjuks aga mu laste eesti keele oskus on vilets – kahetsen nüüd et ma seda ei suutnud paremini neile õpetada aga siis kui nemad väikesed olid, Eesti taasiseseisvust polnud

lootagi ja meil oli vähe võimalusi eestlastega suhtlemiseks.

Mida tähendab sulle eestlus.

Nagu laulusõnad ütlevad ‘Eestlane olla on uhke ja hää. Eestlane olen ja eestlaseks jään kui mind eestlaseks loodi.’ Ega Inglismaal sündinud eestlasel ka pole viga midagi. Kui ma laps Inglismaal olin siin Eesti oli kusagil kaugel raudse kardina taga. Nüüd Eestis käimine on nii lihtne – poole päevaga olen Tallinnas, sama aeg kui võtab sõita tütre juurde Keele'is Inglismaal. Mul on Eesti pass ja ID kaart, Eestis kodu ja töökoht, palju sõpru ja sugulasi, laulan EEK kooris ja laulupeolsee on mulle eestlus.....See annab mulle palju elus juurde. On privileeg olla Inglismaal sündinud eestlane – mõlemad maad on mulle palju võimaldanud.

Laulad Euroopa Eestlaste kooris. Miks sa võtad osa koori tegevusest?

2007ndal aastal olin Catthorpe'is suvepeol kui Euroopa Eestlaste Koor esines – olin vaimustuses. Tahtsin ka nendega laulda ja astusin liikmeks. Laulame peamiselt Eesti rahvalaule – vanu tuttavaid Eesti koolis ja suvelaagris noorena lauldud ja palju uusi. Kaks korda aastas on meil nädalavahetuse laululaager Annabergis Saksamaal, aga viimane toimus Luksembourgi lähedal kuna meid oli nii palju koos – 109 lauljat ja Annaberg'i ei mahtunud. Suvel saame kokku kas Eestis või mujal kui meid on kutsutud esinema – see režiim sobib mulle. Laagrid on seltskondlikud, väsitavad, aga väga toredad. Laulmise entusiasmi on rohkesti – lauldakse päeval ja pool ööd ka. 2009 sain kooriga esimest korda laulupeo kaare all ise laulda – suur elamus, tõene ‘Üheshingamine’ Eesti rahvaga – laval 25,000 lauljat koos, pealtkuulajaid 100,000 - üks elu kõrgpunktidest. Sellel aastal olen ka kooriga juulis laulupeol.

Kuidas sa veedad vaba aega?

Elan Hertfordshire'is maal kahe küla vahel. Aed on suur ja vajab palju hoolitsemist – mulle meeldib aiatöö ja kasvatan oma juurvilja ja salateid. Aias on ka meil kanad nii et neilt saame oma mune. Hobune elab meil naabri põllul ja temaga käin ratsutamas mitu korda nädalas. Kahe koeraga käin jalutamas ja ‘agility’ trennis. Mõlemad on emased tõukoerad ja vahel sünnitavad kutsikaid ka – siis on tegemist palju. Mul meeldib ka reisida eriti külastada kaugemaid loodusrikkaid kohti maailmas, viimati Galapagos saari, Malaisiat ja Etioopiat, sel aastal Madagascar ootab ees.

Suur tänu sulle Ingrid huvitava ja põhjaliku

SUMMARY IN ENGLISH

This year is one of anniversaries - remember the first period of the Estonian Relief Committee independence, but had to seek celebrated its 70th birthday at the refuge abroad with the advance of end of May with another great Soviet troops in September 1944. value for money meal produced Church services will take place in by Ida Lemsalu and her helpers. the main Estonian communities to ‘Tulevik’ which started off 40 commemorate this enforced years ago as the Estonian Youth leaving of the homeland. As the Group had its 40th party at massively important Song Catthorpe in May, though the Festival takes place in Tallinn in event was clouded by the early July there will be an unexpected death a few days opportunity for them to recount earlier of Roger Edwards - in his their stories (see below). June is time a very good marathon runner an important month for Estonians with the 130th anniversary of the (pb 2h 22min). The Children's Estonian flag on 4 June, summer camp, started in 1949 by Võidupüha (Victory Day) on 23 Salme Pruuden, becomes a June followed the day after by pensioner at 65! Our interviewee, June followed the day after by Ingrid Williams, attended the first Midsummer's Night events. These camp.The traditional ‘Rahvapidu’ started early in Nottingham on 1 on 16 August includes June, followed by London (7 entertainment by well known June), Leicester (14 June) and Estonian singer Boris Lehtlaan. It culminating in Bradford on 21 will also be 25 years since the June with the appearance of top Baltic Chain heralded the start of Estonian folk group ‘Zetod’. Come independence for the Baltic along and enjoy the event around States, which came about in the bonfire. Estonia on 20 August 1991. I look forward to seeing you at one Among our readers are those who of these events, whether here or

Abistamise Komitee Koosolek

Abistamise Komitee aastakoosolek peeti Londoni Eesti Majas 11. mail. Koosolekut juhatas Piret Randam, kes jäi ka edasi esinaise kohale.

Koosolekule teatati rahalistest toetustest, mida oli jagatud isikutele ja organisatsioonidele aasta jooksul. Kaheksale vanale pensionärile jagati kokku £684; Londoni Eesti Koolile (£100), Laste suvelaagrite (£200) ja Eesti Hääle (£200). Regulaarsete toetuste kõrval antakse ka ühekordseid toetusi. Kui olete teadlik mõnest vanurist kas hooldekodus või haiglas, kellel on hädasti vaja abi, palutakse ühendust võtta kas pr. Ida Lemsaluga (tel: 0208 8933816) või Piret Randamiga (piret@blueyonder.co.uk). Rahalise sissetuleku heaks korraldati aasta jooksul pühapäevaseid lõunaid koos loteriidega. Osavõtt lõunatest oli keskmine.

(toimetaja kommentaar – Londoni hindadega võrreldes ei saa mujal paremat. Tulge lõunatele! Aastakava lk.4)

Koosolek lõppes tänudega juhatusele ja kõikidele, kes on Abistamise Komitee tööd toetanud aasta jooksul.

Inglismaa Eestlaste Ühing

I.E.Ü. esindajate koosolek toimus Catthorpe Manoris 17. mail. Kohal olid delegaadid Londonist, Leicesterist, Bradfordist ja IES Tulevikust, kes esitasid organisatsioonide aasta tegevusaruanded. Ka meiliga saadetud aruanded Nottinghamist ja Londoni Gildist võeti vastu. Konsul Sven Tõlp andis lühikese ülevaade saatkonna tegevusest ja mainis, et Suursaadik Aino Lepik von Wirén, asejuht Karmen Laus ning kaitseatašee kol. Vahur Väljamäe lahkuvad praegustest ametitest sel suvel.

Juhatus: Toomas Ojasoo (esimees), Teet Toome, Vello Vahter, Astrid Edwards, Tiina

SPORT - KERGEJÕUSTIK

Liina Tšernov alistas 33 aastat püsinud 1500 meetri jooksu rekordi ajaga 4.12.73. Tšernov sai selle ajaga viienda koha. Varasem Eesti rekord kuulus aastast 1981 Ille Kukele ajaga 4.14,05, ning Tšernovi isiklik tippmark oli 4.14,93. Ksenija Balta parandas 100 meetri jooksus Eesti rekordit 29. mail Riias ajaga 11,42 sek. Senine, kaheksa aasta vanune tippaeg 11,47 kuulus samuti Baltale. Balta sai jooksus teise koha, Suurbritannia esindaja Asleigh Nelson võitis 11,36ga.

Kettaheitja Gerd Kanter parandas Tšehhimaal 27. mail toimunud Ludvik Daněki memoriaalil oma hooaja tippmarki ning sai 63.74-ga neljanda koha.

- TENNIS

18. aastane Anett Kontaveit, maailma tabelis 182 kohal, pääses Nottinghamis ITF-i tenniseturniiril kvalifikatsiooni ringist edasi põhiturniiri. Avaringis Kontaveit alistas ameeriklase Madison Brengle'li (WTA 151) 6-1;6-2 ning teises ringis poolakat Magda Linettei (124) 6-3;6-4. Veerandfinaalis Anett kaotas tšehhitar Andrea Hlavackovale (118) 7-

VÄLISEESTLASTE MÄLESTUSTE KOGUMINE

Väliseestlaste mälestuste kogumine 2-8 juulil Okupatsioonide Muuseumis

Kogu Me Lugu (KML) on Eesti videomälestuste kogumise algatus (http://kogumelugu.ee/). KML idee on koguda Nõukogude või Saksa okupatsiooni ajal Eestis elanud, nimetatud võimude eest Eestist põgenenud või nende tegevuse tulemusena Eestisse sattunud inimeste mälestusi (otsetunnistajad ja nende lähedased). Ootame kõiki väliseesti perekondi rääkima Laulupeo ajal (2-8 juuli 2014) Tallinnas oma lugu.

Videomälestused talletatakse Okupatsioonide Muuseumis ning Stanfordi Ülikooli Raamatukogus. KML algataja on Sihtasustus Unitas, mille eesmärk on tõsta teadlikkust Nõukogude ja Saksa okupatsiooni ajal korda saadetud inimõiguste rikkumistest. Ootame lugusid nii eesti kui inglise keeles. Kõik lisamaterjalid (kirjad, fotod jne) on väga teretulnud.

Palun tule ja talleta tulevastele põlvedele oma perekonna lugu!

Palun võta intervjuu aja kokkuleppimiseks ühendust KML produtsendiga Anna Hints.

Collecting memories of the Estonian diaspora at the Museum of Occupation (2nd - 8th July)

'Kogu Me Lugu' (KML) is an oral history initiative to collect video testimonials of people (direct witnesses or their friends and relatives) who lived under or fled from the Soviet and/or the German occupation in Estonia or migrated as a result of acts committed by these regimes . We await the families of the Estonian diaspora to share their stories, either in Estonian or English, in Tallinn during Laulupidu (2-8 July, 2014). All relevant material (photos, letters, etc.) is very welcome.

The video testimonials will be stored at the Museum of Occupation and at Stanford University Library. KML was initiated by the Unitas Foundation, which aims to raise awareness of human rights violations committed during Soviet and Nazi German occupations.

Please come and share your family story with future generations!